

Мобільні хвили буття

КУПИТИ

«Мобільні хвилі буття, або Verbum caro factum est» — драматургічний дебют українського письменника Володимира Рафеєнка. Автор був змушений жити в окупації упродовж місяця весною 2022-го на дачному хуторі поміж Бучею і Бородянкою. Ця п'єса — його спроба осмислити за допомогою літератури власний травматичний досвід російсько-української війни.

Герої п'єси — кільканадцять випадкових людей, що у перші дні окупації опинилися поруч у кооперативному поселенні «Ближні сади». Їх об'єднує спільна потреба — впіймати телефоном на віддаленій лісовій галявині блукаючий мобільний сигнал. Але буття у час війни втрачає звичні кордони — і на зв'язок із живими людьми виходять покійні родичі, герої Шекспіра та Едгара По, а над головами хуторян — розчахнувся всіяний колючими зірками український космос.

По-бароковому пишна, жорстока і щемка п'єса Володимира Рафеєнка — про ціну, яку іноді платить людина за право доторкнутися до того, над чим не має влади навіть смерть.

КОЛЕКЦІЯ
ТЕАТРАЛЬНА

Володимир Рафеєнко

МОБІЛЬНІ ХВИЛІ БУТТЯ

Анотація

«Мобільні хвилі буття, або Verbum caro factum est» — драматургічний дебют українського письменника Володимира Рафєєнка. Автор був змушений жити в окупації впродовж місяця весною 2022-го на дачному хуторі поміж Бучею і Бородянкою. Ця п'єса — його спроба осмислити за допомогою літератури власний травматичний досвід російсько-української війни.

Герої п'єси — кільканадцять випадкових людей, що в перші дні окупації опинилися поруч у кооперативному поселенні «Ближні сади». Їх об'єднує спільна потреба — спіймати телефоном на віддаленій лісовій галявині блукаючий мобільний сигнал. Але буття в час війни втрачає звичні кордони — і на зв'язок із живими людьми виходять покійні родичі, герої Шекспіра та Едгара По, а над головами хуторян — розчехнувся всіяний колючими зірками український космос.

По-бароковому пишна, жорстока і щемка п'єса Володимира Рафєєнка — про ціну, яку іноді платить людина за право доторкнутися до того, над чим не має влади навіть смерть.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати в будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

ISBN 978-617-553-010-8

ISBN 978-617-7192-29-8 (Серія «Колекція театральна»)

© Володимир Рафєєнко, 2022

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2023

Мобільні хвилі буття, або VERBUM CARO FACTUM EST

П'єса в 3-х частинах

Про дні, що минули,
Що в серці zostалися
Ясними плямами,
Про образи згадні,
Заснули у грудях навіки,
Навіки
Мріяють,
Мріяють,
Вдивляючись в сутінь.
Михайль Семенко, «Кондуктор»

The raven himself is hoarse
That croaks the fatal entrance of Duncan
Under my battlements.
William Shakespeare, «Macbeth»

Verbum caro factum est
ex Virgine Maria.
In hoc anni circulo
vita datur saeculo
nobis nato parvulo
de Virgine Maria.
Venantius Fortunatus

Дійові особи

Дійові особи на «Ближніх садах»

Вася Цвіт, переселенець з Донецька, мешкає на «Ближніх садах» 7 років

Марія Цвіт, дружина Васи Цвіта

Степан Григорович, 72-річний голова садового товариства «Ближні сади»

Олена Володимирівна, дружина Степана Григоровича

Коля Хромий, худий божевільний чоловік тридцяти років

Баба Карпа, 80 років, переселенка з Донецька, єдина родичка Колі Хромого

Серафима, киянка, що перед війною приїхала провідати матір, яка постійно мешкає в будинку на «Ближніх садах»

Мар'яна, киянка, що застрягла на «Ближніх садах» після 24 лютого

Сергій, колишній успішний бізнесмен, немолодий дядько, що до нестями кохає Галю і неньку Україну

Інна, киянка, молода жіночка з маленьким собачкою

Елеонора, молода жінка рідкісної краси

Віктор, молодий кремезний хлопець

Любов Павлівна, киянка, повненька, чистенько одягнута літня жінка

Григорій, дачник

Владислава Федорівна, мешканка ближнього до дач хутірця

Дійові особи у вікнах-розмовах

Остап, брат Мар'яни

Галя, кохана Сергія, вродлива жінка років тридцяти

Мама Інни, літня, огрядна і нездорова жінка

Артем, чоловік Елеонори, серйозний молодий чоловік, бізнесмен

Павлик, чоловік Любові Павлівни, сивий літній дядько з великими сумними очима.

Костянтин, молодший брат Григорія, молоденький студент філософського відділення Київського університету

Чоловік Серафими, люблячий чоловік, знервований батько трьох дітей

Син Серафими, другий син Серафими — хлопчики п'яти і семи років

Олександр, співрозмовник Елеонори, який їздив з Артемом на окуповані території

Тато Віктора, літній міцний чоловік

Мама Мар'яни

Тато Мар'яни

Уявні дійові особи

Данило Андрійович, дідусь Васі Цвіта, його уявний співрозмовник

Казимир, чоловік-ворон, уявний співрозмовник Васі Цвіта

Офелія, персонаж п'єси Вільяма Шекспіра «Гамлет», яку уявляє Коля Хромий, молода жінка в жовто-блакитному одязі.

Introductio

На сцену виходять Данило Андрійович з автоматом на спині, Офелія з дзеркалом і Казимир з ганчіркою. Данило Андрійович (відкашлюється, дивиться на Офелію).

ОФЕЛІЯ: Ну, що ти дивишся, починай-но вже.

КАЗИМИР *(діловито протирає дзьоб ганчіркою, дивиться в дзеркало, що перед ним тримає Офелія):* Нібито нічого... Даниле Андрійовичу, будь ласка, треба починати.

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ: Слава Україні!

ОФЕЛІЯ і КАЗИМИР: Героям слава!

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ *знімає автомат зі спини, починає стріляти чергами над головами глядачів. Коли ріжок закінчується, спокійно повертає автомат на спину.*

ОФЕЛІЯ: Дорогі глядачі, читачі й усі причетні! Ці гучні, але цілком символічні автоматні черги покликані продемонструвати загальну тему нашого художнього висловлювання.

КАЗИМИР: Воно пов'язане з війною.

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ: Розпочатою Росією проти України.

ОФЕЛІЯ: Як і кожна війна, вона має мільйони облич, сотні тисяч жертв і тисячі справжніх героїв.

КАЗИМИР: Про яких ми майже нічого не знаємо.

ОФЕЛІЯ: Тож ми розкажемо, про тих, кого знаємо.

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ: Дія цієї п'єси відбувається біля дачного селища «Ближні сади», розташованого в лісі під Києвом.

ОФЕЛІЯ: З одного боку — між Бучею й Бородянкою.

КАЗИМИР: З іншого — між Варшавською й Житомирською трасами.

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ: Усі персонажі — люди глибоко цивільні, незважаючи на те, що хтось із них урешті-решт бере в руки зброю. По часу дій — це перші півтора місяця повномасштабної війни в Україні, що почалася 24 лютого 2022 року.

Починає звучати музика. Вибухи. Гул літаків. Далі персонажі говорять значно емоційніше й виразніше, ніж до того.

ОФЕЛІЯ: Уже зранку 24 лютого між «Ближніми садами» і Києвом точаться запеклі бої зі застосуванням важкої артилерії, танків, бронетранспортерів. «Ближні сади» опиняються в оточенні російських військ. Люди, що приїхали сюди з надією врятуватися від можливих військових дій, опинилися в самому центрі окупації.

КАЗИМИР: Виїхати неможливо, бої тривають і вдень, і вночі. У перший тиждень війни в дачному селищі зникають світло, інтернет, вода й мобільний зв'язок.

ОФЕЛІЯ: Найтяжчим випробуванням виявилася саме відсутність зв'язку. Вранці 3 березня хтось із дачників, що змушений був навіть під бомбардуваннями вигулювати песика, з'ясовує, що, залежно від метеорологічної ситуації, інтенсивності обстрілів і ще багатьох різних інших факторів, іноді можна спіймати на кілька хвилин мобільну хвилю просто в лісі, за сто метрів від воріт «Ближніх садів».

ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ: Тож ми вам розкажемо про дуже малесеньку частину України, просто крихітну, провінційну й дачну, що майже весь свій час проводить на цьому клаптику землі, сто на сто метрів. І страшенно боїться залишитися там назавжди.

КАЗИМИР: Нічого складного. Розмови, розмови, розмови. Діти і батьки, друзі, родичі, коханці і коханки. Три частини п'єси знаменують три періоди в житті дачників.

КАЗИМИР, ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ (*хором*): Прислухайтесь
ж вухом небайдужим, ми працею всі вади надолужим.

ОФЕЛІЯ: Амінь!

Персонажі покидають сцену.

Вибух. Затемнення.

Частина 1

Сцена 1

Сцена з декораціями. Одна з частин сцени — **головний екран**, на якому протягом п'єси у **вікнах-розмовах** з'являтимуться деякі персонажі, які проживають за межами окупованих територій і з ким ведуть розмови наші герої. На **фоновому екрані** майже постійно присутні такі ж самі вікна-розмови. У певний момент їх може бути кілька десятків, на кшталт конференції в Zoom. Але ми будемо чути розмови тільки кількох із них — на головному екрані авансцени. Живі персонажі у вікнах-розмовах говорять на тлі своїх помешкань. Уже померлі на жовто-синьому фоні.

Морозяний ранок. Сосновий ліс, галявина, сонце, подекуди старий сніг. На галявині рухаються в доволі дивному ритмі десятків зо три людей зі смартфонами й телефонами в руках. Хтось підіймає смартфони догори, хтось, навпаки, опускає. Усі ловлять мобільну хвилю. На віддалі двоє чи троє спілкуються по телефону, але їхніх розмов майже не чути. Праворуч на старих стовбурах, на соснах, повалених бурею ще торік, сидять Марія Цвіт, Олена Володимирівна, Степан Григорович, Коля Хромий, Вася Цвіт.

ГРИГОРІЙ: Є!!!! У мене дві rischi!

СЕРАФИМА (кидає в сніг недопалок): Який оператор?!

ГРИГОРІЙ: Київстар!

МАР'ЯНА (зі сльозами на очах кричить у слухавку): Остапе, Остапе, ти мене чуєш?!

Загоряється квадрат на екрані. У його глибині з'являється глибоко похмільний Остап. Він сидить у кріслі з пляшкою пива в руках.

МАР'ЯНА: Братику, ти мене чуєш?! Скажи хоч слово!

ОСТАП: Не кричи так, Мар'яно! (він кривиться і трішки відставляє трубку від себе) Не кричи! Де поділася, ми тебе вже чотири дні не можемо ніде знайти?! Думав, тебе й серед живих уже немає.

МАР'ЯНА: На дачі застрягла! Не можу виїхати! Навколо жах і росіяни. І зв'язку в нас немає!

ОСТАП: Розумію. Ти не можеш виїхати з дачі (*киває й прикладається до пляшки*). Так, зрештою, і думав. А я вчора маму й тата наших поховав. Їх у перший день ракетою накрило. Розумієш щось? Однією з перших ракет, що прилетіли на Київ.

МАР'ЯНА: Господи!

ОСТАП: Вибач, що я без підготовки тобі все кажу, але, ти знаєш, мені якось уже не до того...

СЕРГІЙ (*немолодий дядько з погаслою сигаретою в руці*): Ти мене любиш? Ти любиш мене, Галю?

На екрані з'являється Галя, вродлива жінка років тридцяти.

ГАЛЯ: ...чимось чи коли? (*звук переривається і далі вона щось гаряче каже, прикладає руку до серця, посміхається, теж кричить і, урешті-решт, чомусь плаче, але її абсолютно не чути*)

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ